

Λυρική Σκηνή, τελευταία σεζόν στο «Ολύμπια»

Το πρώτο εξάμηνο του 2016 παραδίδονται οι εγκαταστάσεις στο Κέντρο Πολιτισμού «Σταύρος Νιάρχος»

Της **ΣΑΝΤΡΑΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗ**

Ευφορία και συγκίνηση για το μεγάλο βήμα που ετοιμάζεται να κάνει σε λίγους μήνες η Εθνική Λυρική Σκηνή, τη μετέβαση της στις νέες εγκαταστάσεις του Κέντρου Πολιτισμού Ιδρύμα «Σταύρος Νιάρχος»: αυτά ήταν τα συναισθήματα που κυριάρχησαν στη χθεσινή συνέντευξη Τύπου στο φουαγέ του Θεάτρου Ολύμπια για την ανακοίνωση του προγράμματος της νέας καλλιτεχνικής περιόδου. Ήταν πιθανόν η τελευταία συνέντευξη Τύπου σε αυτό τον ιστορικό χώρο (να θυμίσουμε ότι στο Ολύμπια παρουσιάζει η Λυρική τις παραγωγές της από το 1944 έως σήμερα, εκτός από μια τριετή διακοπή λόγω κατεδάφισης του κτιρίου) και η οικεία αίσθηση με τους πολυεταίους και τους καθέρφτες ήταν κατάμεστη.

Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, η ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών και η παράδοση των νέων εγκαταστάσεων στο Κέντρο Πολιτισμού Νιάρχος έχει προγραμματιστεί για το πρώτο εξάμηνο του 2016. Στη συνέχεια, θα ακολουθήσει η διμηνιαία διαδικασία μετάβασης της Λυρικής και μια εξάμηνη δοκιμαστική λειτουργία, ενώ στο 2017 αναμένεται η επίσημη λειτουργία της ΕΛΣ εντός του Κέντρου Πολιτισμού. Στο μεταξύ, οι θεατές και φίλοι της Λυρικής ως προετοιμασία για μια ιδιαίτερα χρονιά παραστάσεων, καθώς το πρόγραμμά της φέτος θα περιλαμβάνει έργα που έγραψαν ιστορία και αγαπήθηκαν πολύ από το αθηναϊκό κοινό στη σκηνή του Θεάτρου Ολύμπια.

«Την καλλιτεχνική περίοδο 2014-15 βιώσαμε έντονα συναισθήματα. Πολλές φορές, αστεϊεύομενοι, λέγαμε

ότι είναι η χρονιά του παραλόγου, αφού, από τη μια, είχαμε τις μεγαλύτερες καλλιτεχνικές και εισπρακτικές επιτυχίες των τελευταίων ετών και, από την άλλη, είχαμε οικονομικά προβλήματα τα οποία επηρέασαν τη λειτουργία μας», ήταν μερικά από τα λόγια του Μύρωνα Μικαηλίδη, καλλιτεχνικού διευθυντή της ΕΛΣ, ο οποίος έκανε πρώτα έναν απολογισμό της περασμένης χρονιάς για να σταθεί στη συνέχεια στο μεγάλο πρόβλημα της υποχρηματοδότησης της Λυρικής Σκηνής. Το 2014 ο οργανισμός έλαβε 10,3 εκατ. ευρώ, ενώ για το 2015 η εγγραφή στον κρατικό προϋπολογισμό ανα-

Η νέα σεζόν θα είναι ιδιαίτερα, καθώς το πρόγραμμα παραστάσεων της Λυρικής περιλαμβάνει έργα που έγραψαν ιστορία.

φέρει ότι πρόκειται να λάβει και πάλι 10 (το 2008 η ΕΛΣ λάμβανε 23,6 εκατ. ευρώ, που μειώθηκαν και έφτασαν τα 13,3 εκατ. το 2013). Επιπλέον, το συσσωρευμένο χρέος, που είχε μηδενιστεί πέρυσι, έχει αρχίσει πάλι να δημιουργείται λόγω του ελλείμματος (1,5 εκατ. ευρώ).

«Υπάρχουν καθυστερήσεις στη μισθοδοσία μας και προς τους προμηθευτές μας και, όπως είναι λογικό, έχουμε να αντιμετωπίσουμε προβλήματα και στον καλλιτεχνικό μας προγραμματισμό», ανέφερε ο Μύρων Μικαηλίδης και επισήμανε την αναβολή της συμπαραγωγής με τη Royal Opera House του Λονδίνου για την «Τουραντό» και τη μεταφορά της

πρεμιέρας του «Κουρέα της Σεβίλλης», που θα άνοιγε τη φετινή σεζόν, για τον Φεβρουάριο του 2016, επειδή δεν μπορούσαν να γίνουν οι απαραίτητες προμήθειες για την παραγωγή σκηνικών και κοστούμιών. Παρ' όλα αυτά, ο Μύρων Μικαηλίδης τόνισε ότι «η Λυρική Σκηνή, με βάση το επίσημο business plan, μπορεί έως το 2020 να λειτουργήσει με επίσημη επιχορήγηση 14,5 εκατ. ευρώ, δηλαδή όσο χρειάζεται και σήμερα χωρίς καμία περαιτέρω επιβάρυνση λόγω της χρήσης των νέων εγκαταστάσεων».

Η σεζόν ξεκινά με την επανάλυση του μπαλέτου «Ταξίδι στην αιωνιότητα» στο Δημοτικό Θέατρο Πειραιά (7/10), όμως η επίσημη έναρξη θα γίνει στις 23/10 με τον «Μαγικό αυλό» του Μότσαρτ. Στις 13 Νοεμβρίου θα παρουσιαστεί στο Μέγαρο Μουσικής η πρώτη μεγάλη συμπαραγωγή της Λυρικής με το Τεάτρο Λα Φενίτσε της Βενετίας και την Αρένα της Βερόνας η όπερα «Καπούλέτσι και Μοντέκο» του Μπελίνι. Ανάμεσα στις πολλές και ενδιαφέρουσες παραγωγές που θα ακολουθήσουν είναι η «Καρμενίτας» μια παραγωγή όπερας και μπαλέτου για παιδιά, η «Μποέμ» (10/12), η «Μαντάμα Μπατερφλάι» (17/1), ο «Φιγολέττος» (12/3), ο «Βαφτιστικός» σε σκηνοθεσία Σίμου Κακάλα (13/5) κ.ά. «Η Λυρική στη μεγάλη οθόνη» (ψηφιακή καταγραφή των παραστάσεων της ΕΛΣ με σκοπό τη μετάδοσή τους σε αιθούσες ανά την Ελλάδα) και το Εθνικό Εκπαιδευτικό Μουσείο Όπερας είναι δύο πρότζεκτ που ολοκληρώθηκαν. Στον τομέα της εκπαίδευσης, εξάλλου, θα παίξει μεγάλο ρόλο η δεύτερη σκηνή στο Κέντρο Πολιτισμού υπό τη διεύθυνση του Γιώργου Κουμεντάκη.

Η Κεντρική Σκηνή στο Κέντρο Πολιτισμού Νιάρχος υπό κατασκευή. Οι νέες εγκαταστάσεις προβλέπεται να παραδοθούν το πρώτο εξάμηνο του 2016.

Η «Φόνισσα» του Γιώργου Κουμεντάκη, μία από τις πιο πετυχημένες περαινές παραγωγές, θα παρουσιαστεί τον Απρίλιο του 2016 στο Μέγαρο Μουσικής.

Αφιερωμένο στον Ηφαιστίωνα το μνημείο της Αμφίπολης

Της **ΓΙΩΤΑΣ ΜΥΡΤΣΙΩΤΗ**

Το **ταφικό** μνημείο της Αμφίπολης κατασκευάστηκε από τον Δεινοκράτη ή τον Σπυριδάκη ύστερα από παραγγελία και χρηματοδότηση του Μ. Αλεξάνδρου για τον φίλο του Ηφαιστίωνα μετά τον θάνατό του και υλοποιήθηκε από τον Αντίγονο τον Μονόφθαλμο, το πρώτο τέταρτο του 4ου π.Χ. αιώνα.

Κατασκευάστηκε από τον Δεινοκράτη ή τον Ισοκράτη, ύστερα από παραγγελία και χρηματοδότηση του Μεγάλου Αλεξάνδρου για τον φίλο του, σύμφωνα με την αρχαιολόγο Κατερίνα Περιστέρη.

Τη νέα θεωρία γύρω από το μυστικό του τύμβου Καστά της Αμφίπολης παρουσίασε η αρχαιολόγος της ανασκαφής, Κατερίνα Περιστέρη, και εμβόλιμα ο αρχιτέκτονας του μνημείου Μιχάλης Λεφαντζής, με βάση και νέα ευρήματα που φέρνουν το μονόγραμμα-σφραγίδα του Μακεδόνα, αξιωματικού χθες το βράδυ σε εκδήλωση στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Η επιγραφή «ΠΑΡΕΛΑΒΟΝ ΗΦΑΙΣΤΙΩΝΟΣ», εν είδει οικοδομικού γραπτού συμβολαίου, βρέ-

Η αρχαιολόγος Κατερίνα Περιστέρη, επικεφαλής της ανασκαφής στον λόφο Καστά, και ο κ. Γρηγόρης Τσόκας, καθηγητής και πρόεδρος του Τμήματος Γεωλογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, κατά τη διάρκεια της χθεσινής εκδήλωσης στην αίθουσα τελετών του ΑΠΘ.

θηκε σε τουλάχιστον δύο οικοδομικές πλάκες, ενώ σε άλλο μαρμάρινο θραύσμα υπάρχει η επιγραφή «ΑΝΤ». Ως ΑΝΤ, σύμφωνα με τις

νέες υποθέσεις, υπέγραψαν όλα τα μέλη της δυναστείας των Αντιγονιδών, αλλά οι ερευνητές εκτιμούν ότι επρόκειτο για την υπο-

γραφή του Αντίγονου του Μονόφθαλμου που έλαβε την εντολή να υλοποιήσει το έργο. Η επιγραφή αποτελούσε το «οικοδομικό γραπτό

συμβολαίο» για την παραλαβή του μαρμάρινου υλικού που προοριζόταν για το μεγαλεπήβολο έργο, πιθανότατα πρώτο, όμοιας τυπολογίας με άλλα μνημεία ανά την επικράτεια (Χαιρώνεια, Αλεξάνδρεια κ.ά.).

Εντοπίστηκε σε τουλάχιστον δύο μαρμάρινα μέλη που βρέθηκαν γύρω από τον Λέοντα της Αμφίπολης –το επιτάφιο μνημειώδες γλυπτό– ο οποίος, σύμφωνα με τις νεότερες εκτιμήσεις, επιβεβαιώνουν ήταν τοποθετημένος στην κορυφή του Τύμβου Καστά της Αμφίπολης.

Δυσδιάκριτη επιγραφή

«Επί 80 χρόνια ήταν σε κοινή θέα τα αρχιτεκτονικά μέλη, δίπλα στο λιοντάρι. Κανείς όμως δεν πρόσεξε τη δυσδιάκριτη επιγραφή στη μαρμάρινη επιφάνεια», ανέφερε ο κ. Λεφαντζής, αναλύοντας το μυστικό της γεωμετρίας που κρύβεται στην κορυφή του τύμβου και στον ξύλινο στυλό που χρησιμοποιήθηκε για να στριμξίσει τον μαρμάρينو λέοντα». Είναι ένα λεπτεπίλεπτο έργο, πεδίο μελέτης για μηχανικούς, ένα μνημείο αναμφισβήτητο του τελευταίου τεταρτού του 4ου π.Χ. αιώνα. Το χρονολόγησή του τεκμηρίωσε η κ. Περιστέρη αντιστοιχίζοντας τα ευρήματά του (σφίγγες, Καρυάτιδες, ψηφιδωτό δάπεδο) με έργα της ίδιας περιόδου που φυλάσσονται σε μουσεία εντός και εκτός της χώρας.

Τραγωδία στην κορυφή του κόσμου, αλλά και χάπι εντ στον Αρν

ΝΕΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ**

Η **παράλογη** πάλν του ανθρώπου με την άγρια φύση, αλλά και το τρελό όνειρό του να κατακτήσει το διάστημα και να εποίκισει μακρινούς πλανήτες είναι θέματα γύρω από τα οποία περιστρέφονται οι δύο μεγάλες, και από άποψη παραγωγής, ταινίες της εβδομάδας.

Το **«Εβερρεστ»** του Μπαλτάζαρ Κορμακούρ, του διασημότερου Ισπανού σκηνοθέτη, βασίζεται σε αληθινά γεγονότα: στην τραγωδία που συνέβη στην υψηλότερη κορυφή του κόσμου στις 10 Μαΐου 1996, όταν δύο ομάδες ορειβατών εγκλωβίστηκαν από σφοδρά χιονοθύελλα, με αποτέλεσμα πέντε από αυτούς να χάσουν τη ζωή τους. Στους νεκρούς προστέθηκαν και τρεις αλπινοστές της θιβετιανής εθνοφυλακής.

Ο Κορμακούρ, ο οποίος καλλιτεχνικά έχει μεταναστεύσει στο Χόλιγουντ, σκηνοθετεί το χρονικό της

Στο «Εβερρεστ», ο Τζέισον Κλαρκ ενσπάρκνει τον ορειβάτη Ρομπ Χολ.

τραγωδίας, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στα διάκενα μεταξύ των στιγμών της δράσης. Δεν ενδιαφέρεται και τόσο να μεγεθύνει τον άλλο, την προσπάθεια των ορειβατών να κατακτήσουν το Εβερρεστ, αφού ήταν δεδομένο πως η ταινία του δεν θα είχε χάπι εντ. Στο ανέβασμα προς τον ουρανό σιγοψιθυρίζει για την εμπειρευματοποίηση του ονει-

ρου της κατάκτησης του Εβερρεστ. Μιλάει, όμως, πιο φανατικά για την επιθυμία του ανθρώπου να κάνει το αδύνατο δυνατό, αλλά και για το εσωτερικό του κενό, που τον σπρώχνει προς την αυτοκτονία. Τέτοιες αλληγορικές διαστάσεις παίρνει η ταινία του. Οι ορειβάτες θα φτάσουν σχετικά εύκολα στην κορυφή. Η κατάβαση τους, όμως, θα κατα-

Εβερρεστ * ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ Σκηνοθεσία:** Μπαλτάζαρ Κορμακούρ **Ερμηνείες:** Τζέισον Κλαρκ, Τζος Μπρόλιν, Τζέικ Τζιλνκχαλ

λήξει μοιραία. Το μοιραίο χρονικό στο Εβερρεστ κάποιες στιγμές μάς θυμίζει τον μύθο του Σίσυφου.

Αλλαγή κλίματος στη **«Διάσωση» (** 1/2)** του Ριντλντ Σκοτ, που συνεχίζει απτότητος τα διαπλανητικά κινηματογραφικά του ταξίδια. Ένας αστροναύτης της NASA, έπειτα από διαστημικό ατύχημα, ξεμείνει στον Αρν. Εκεί αναγκάζεται να βρει τρόπο για να επιβιώσει και να επικοινωνήσει με τη Γη. Το επίλειο της NASA, μόλις αντιλαμβάνεται πως ο χαμένος αστροναύτης είναι ζωντανός, σχεδιάζει πυρετωδώς την επιστροφή του στο σπίτι.

Καλογοιρισμένη ταινία (από το βιβλίο του Αντι Γουίρ «Ανθρώπος

στον Αρν»). Έχει κιούμορ, σασιπένς, αλλά και αφέλεια. Σε κάνει να πιστέψεις πως το πνεύμα της «Διάσωσης» του στρατιώτη Ράιαν» στείλει το «Gravity»! Πρωταγωνιστεί ο Ματ Ντέιμον.

Το **«Life»** του Αντον Κορμπάιν έχει βιογραφικό χαρακτήρα. Μας μεταφέρει στο 1955 παρουσιάζοντας στιγμές από τη ζωή του Ντέιν Στοκ, γνωστού φωτογράφου του περιοδικού LIFE. Ο Στοκ είχε αναλάβει να φωτογραφίσει τον Ντιν. Παίζουν: Ρόμπερτ Πάτινσον, Ντέιν Ντε Χαν, Τζόελ Ετζέρτον.

Στο τουρκικό **«Αρνάκι»** του Κουτλουγ Αταμάν μια νεαρή γυναίκα προσπαθεί να εξασφαλίσει χρήματα για ν' αγοράσει ένα αρνί. Το άτυχο ζώο προορίζεται για το γιορτινό τραπέζι την ημέρα της περιτομής του γιου της. Η αναζήτηση του αρνιού γίνεται αφορμή για μια διεισδυτική ηθογραφία που διαθέτει και κιούμορ. Όλα αυτά συμβαίνουν στα βάθη της Ανατολίας.

dbouras@kathimerini.gr

ΠΡΟΒΟΛΕΣ

ΤΗΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑ

Ένας ξένος στο Μπενάκη;

Σε λίγο καιρό συμπληρώνεται ένας ολόκληρος χρόνος από τη στιγμή που ο Άγγελος Δεληβοριάς ανακίνησε την επιθυμία του να αφήσει τη θέση του διευθυντή στο Μουσείο Μπενάκη, παραμένοντας όμως κοντά στον θεσμό που υπηρέτησε για τέσσερις δεκαετίες, ως μέλος της Διοικητικής Επιτροπής. Παραμερίζοντας – πρὸς το παρόν – την απορία γιατί έχει διαρκέσει τόσο η διαδικασία της διαδοχής, μιας και δεν υπάρχει επίσημη ενημέρωση από την Κομπάρη, κάνουμε μερικές σκέψεις για το προφίλ του ιδανικού υποψηφίου.

Θα μπορούσε να είναι ξένος; Ο ίδιος ο Δεληβοριάς είχε πει ότι θα ήταν δύσκολο να αναλάβει το πόστο του κάποιος που δεν γνωρίζει καλά τον πολιτισμό μας, καθώς η λογική του μουσείου και των παραρτημάτων του είναι το διαχρονικό αφήγημα της ελληνικότητας από την αρχαιότητα μέχρι τις ημέρες μας. Γίνεται ένας αλλοδαπός να συναισθανθεί αυτήν τη λεπτή γραμμή που διατρέχει το βάθος του χρόνου, στο οποίο εκτείνεται το ιστορικό και πνευματικό μας κληροδότημα; Αυθαίρετα και χωρίς πολλή σκέψη, θα απαντούσα «Γιατί όχι;». Το μόνο πράγμα που φραίνεται να μην γνωρίζει σύντορα στην Ευρώπη αυτή τη στιγμή είναι οι διευθυντές μουσείων.

Μερικές σκέψεις αναμένοντας τον διάδοχο του Αγγ. Δεληβοριά.

Στην Ιταλία πολλοί κατηγορούν τον υπουργό Πολιτισμού ότι δεν σεβάστηκε τα αποτελέσματα του ανοικτού διεθνούς διαγωνισμού και έδωσε καταχρηστικά ηγετικές θέσεις σπουδαίων μουσείων σε Αυστριακούς και Γερμανούς ενώ είχαν προκριθεί και κάποιιο Ιταλοί. Το γεγονός είναι, πάντως, ότι άλλαξε φρουρά και ήρθε νέα ηγεσία. Στη Βρετανία ο επικεφαλής της Εθνικής Πινακοθήκης είναι Αγγλοίταλος και του Βρετανικού Μουσείου, Γερμανός. Ο Βέλγος επικεφαλής της Tate Modern μετακομίζει στη Γερμανία. Η κινητικότητα των προσώπων αυτών θα μπορούσε να βοηθήσει πολύ τη Γηραιά Ηπειρο να διαμορφώσει μια καινούργια ταυτότητα, μακριά από τους εθνικισμούς. Λέω και εγώ λοιπόν: Δεν θα ήταν κακό να δοίμε έναν ξένο στο Μπενάκη, και η κιβωτός της ελληνικότητας να μην έχει πλέον Ελληνες φύλακες.

ΠΡΟΣΩΠΑ

Σίκουελ στο θρυλικό δυστοπικό θρίλερ φαντασίας «Blade Runner» ετοιμάζει ο Ριντλντ Σκοτ, «πιθανότατα» με τον **Ράιαν Γκόσλινγκ** (φωτ.) στον κεντρικό ρόλο, όπως ανακοίνωσε πρόσφατα ο 78χρονος σκηνοθέτης. Ο ίδιος φαίνεται πως αυτή τη φορά θα κρατήσει τη θέση του παραγωγού, με τον Ντεβιν Βιλνέβ του «Sicario» να κάθεται πίσω από τις κάμερες, ενώ ο Χάρσον Φορντ θα επιτρέψει ως Ρικ Ντέκσερ, σε πιο υποστηρικτικό αυτή τη φορά ρόλο. Αυτά με την ευχή να πρόκειται για εξάρτηση, αφού τέτοιες απόπειρες κινηματογραφικής αναβίωσης συνήθως δεν βγαίνουν σε καλό.

(...) **Τηλεοπτική** αυτοβιογραφία ετοιμάζει η σουπερ σταρ του γ'ν'β και του χιπ-χοπ **Νίκι Μινάζ** (φωτ.) σε συνεργασία με το κανάλι ABC Family. Η σειρά στην οποία πρόκειται να πρωταγωνιστήσει η ίδια, θα αφηγηθεί τη ζωή της στο Κουίνς της Νέας Υόρκης, το διάστημα πριν από την τεράστια εμπορική επιτυχία που απολαμβάνει τα τελευταία χρόνια. Η εστίαση που ενδιαφέροντος θα βρούμε κυρίως στην οικογένεια μεταναστών από την οποία προέρχεται, καθώς και στην προσωπική και μουσική εξέλιξη της καλλιτέχνιδος.

(...) **Να βάλει** τα πράγματα στη θέση τους, σχετικά με τον χαρό που ξέσπασε περί ομοφοβικών σχολίων, επιχείρησε ο **Ματ Ντέιμον** (φωτ.). Συγκεκριμένα ο δημοφιλής ηθοποιός κατηγορείται πως, σε συνέντευξη του στον Guardian, υποστήριξε ότι οι γκέι ηθοποιοί είναι καλύτεροι να κρύβουν τη σεξουαλική τους ταυτότητα. Ο ίδιος μιλάει για παραπονοίες των λεγομένων του και πως εκείνο που εννοούσε ήταν ότι οι ηθοποιοί εν γένει είναι πιο αποτελεσματικοί όταν περιβάλλονται από πέπλο μυστηρίου.

(...) **«Η αλήθεια** είναι ότι θέλω να ζήσω σαν τον Ιπσόυ. Όχι φυσικά να παριστάνω πως είμαι εγώ ο ίδιος ο Ιπσόυς, πώς θα μπορούσα άλλωστε;». Τάδε έφη ο **Τζέισον Μπίμπερ** (φωτ.), σε πρόσφατη συνέντευξη του, όταν ρωτήθηκε περί θρησκευτικής πίστης. Το κακό για εκείνον είναι πως η μέχρι τώρα δημόσια και ιδιωτική συμπεριφορά του, με τα ναρκωτικά, τις συλλήψεις, τις λεκτικές και φυσικές επιθέσεις κ.ο.κ., δεν παραπέμπει ακριβώς σε... παπαδοπαίδι. Σε κάθε περίπτωση δεν ανταναγορεύτηκε σε σωτήρα· παραμένει ταπεινός.